

Ngaahi Founga 'e Ono Ke Manatu Ma'u Pē ki he Fakamo'uí

Fai 'e 'Eletā Gerrit W. Gong

'O e Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá

Oku tau fuakava 'i he'etau ma'u e sākalamēniti he uike takitaha, ke manatu ma'u ai pē ki he Fakamo'uí. 'Oku tau ma'u ha ngaahi potufolofola 'e meimei 400 tupu nai kau ki he fo'i lea ko e *manatu*, pea ko ha ngaahi founga 'eni 'e ono 'e lava ke tau manatu ma'u ai pē kiate Ia.

'Uluakí, 'e lava ke tau manatu ma'u pē kiate Ia 'i he'etau loto falala ki He'ene ngaahi fuakavá, tala'ofá mo e fakapapaú.

Uá, 'e lava ke tau manatu ma'u ai pē kiate Ia 'i he'etau fakahaa'i 'i he loto hounga'ia 'a Hono to'ukupú 'i he'etau mo'uí.

Tolú, te tau lava 'o manatu ma'u ai pē kiate Ia 'i he'etau falala ki he fakapapau mai 'a e 'Eikí, "Ko ia ia kuó ne fakatomala mei he'ene ngaahi angahalá, oku fakamolemole'i ia, pea ko au ko e 'Eikí, 'oku 'ikai te u toe manatu ki ai" (T&F 58:42).

Faá, 'okú Ne fakaafe'i kitautolu ke tau manatu 'okú Ne talitali lelei ma'u pē kitautolu ki 'api.

Nimá, te tau lava 'o manatu ma'u pē kiate Ia 'i he Sāpaté 'i he sākalamēniti. 'I he faka'osinga ko ia 'Ene ngāue fakamatelié pea mo e kamata'anga 'Ene ngāue 'i He'ene toetu'ú—fakatou'osi—na'e hanga 'e he'etau

Fakamo'uí 'o to'o 'a e maá mo e vaí 'o kole ke tau manatua 'a Hono sinó mo e ta'ata'á.

'I he ouau ko ia 'o e sākalamēniti, 'oku tau fakamo'oni'i ki he 'Otua ko e Tamaí 'oku tau loto fiemālie ke to'o kiate kitautolu 'a e huafa 'o Hono 'Aló pea manatu ma'u ai pē kiate Ia mo tauhi 'Ene ngaahi fekaú, 'a ia kuó Ne tuku kiate kitautolú, ke 'iate kitautolu ma'u ai pē Hono Laumālié (vakai, Molonai 4:3; 5:2; T&F 20:77, 79).

Faka'osi, ko hono onó, 'oku fakaafe'i kitautolu 'e hotau Fakamo'uí ke tau manatu ma'u ai pē kiate Ia 'o hangē ko 'Ene manatu ma'u pē kiate kitautolú.

'Oku folofola hotau Fakamo'uí: "Io, te nau fa'a fakangalo'i, ka 'e 'ikai te u fakangalo'i koe.

"Vakai, kuó u tohi tongi koe 'i hoku 'aofi nimá" (Īsaia 49:15–16; vakai foki, 1 Nīfai 21:15–16).

'Okú Ne fakamo'oni: "Ko au ia 'a ia na'e hiki haké. Ko Sīsū au 'a ia na'e kalusefái. Ko au ko e 'Alo 'o e 'Otua" (T&F 45:52).

'Oku ou fakamo'oni mo lotua te tau manatu ma'u ai pē kiate Ia—'i he taimi kotoa pē, me'a kotoa pē, mo e feitu'u kotoa pē te tau 'i ai (vakai, Mōsaia 18:9). ■

Mei ha lea 'i he konifelenisi lahi 'o 'Epeleli 2016.

Fā'ele'i 'i Redwood City, Kalefōnia.

Na'e hikinima'i ki he Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá 'i he 'aho 31 Mā'sasi 2018.

'Oku 'i ai 'ene fānau 'e toko 4 mo e makapuna 'e toko 3.

Hili 'a e fakalotolahi ha faiako, na'á ne 'ahi'ahi feinga leva ki ha **timi 'akapulu** 'a e akó pea naá ne sai'ia ail!

Na'e mali pea mo Sūsana Linisī 'i he **Temipale Sōlekí** 'i Sānuali 1980.

Na'e ngāue ko e tokoni ki he State Department 'a 'Amelika 'i Uasingatoni, D.C, 'i he 1986.

Na'e ngāue fakafaipekau 'i he Misiona Taiwan Taipei.